

Gemeente Zevenaar

Onderwijskansenbeleid 2020 - 2023

ZEVENAAR

Inhoud

Inleiding	3
Overzicht van afkortingen	4
1. Context.....	5
Transformatie sociaal domein: Doorontwikkelen met de focus op preventie	5
Onderwijsachterstanden: Meer middelen voor onze leerlingen in dorp of wijk.....	5
Volwasseneducatie: basisvaardigheden volwassenen, ook voor taalrijke omgeving jeugd	6
Passend onderwijs: Versterken samenwerking onderwijs en jeugdhulp dichtbij.....	6
Ontwikkelingen voortijdig schoolverlaten: eerdere uitvallers terug naar school of werk	7
Onderwijshuisvesting: bij nieuwbouw kansen pakken	7
Schoolveiligheid: Problemen voor zijn in het voortgezet onderwijs.....	8
2. Gemeentelijke visie en ambities	9
2.1 Visie onderwijskansenbeleid Zevenaar	9
2.2 Ambities	9
1. We doen (alleen) wat nodig is.....	9
2. Gelijke onderwijskansen voor inwoners van Zevenaar.....	12
3. Randvoorwaarde: Sterke in- en externe samenwerking.....	15
4. Financiën Onderwijskansenplan.....	16
Bijlagen	18
Bijlage 1 Wettelijke kaders	18
Onderwijsachterstandenbeleid	18
Passend Onderwijs.....	18
Leerplicht, voortijdig schoolverlaten / Regionale Meld- en Coördinatiefunctie	18
Volwasseneneducatie	19
Onderwijshuisvesting	19
Schoolveiligheid	19
Bijlage 2 Indicatoren Onderwijskansenbeleid.....	20
Bijlage 3 Netwerkpartners Onderwijskansenbeleid	21
Bijlage 4 Leidende principes Beleidsvisie Sociaal Domein	22

Inleiding

Bij het Onderwijskansenbeleid staan onderwijs en scholing voor inwoners van jong tot oud centraal. De gemeente Zevenaar ondersteunt haar inwoners zodat ze hun eigen talenten tot bloei kunnen laten komen. Voor onze peuters en kleuters met een risico op een onderwijsachterstand draagt de voor- en vroegschoolse educatie bij aan een gelijke start. Leerlingen en scholen ondersteunen we bij doorgaande en succesvolle schoolloopbanen. Volwassenen in Zevenaar kunnen gebruikmaken van informele en formele vormen van volwasseneducatie om hun basisvaardigheden te ontwikkelen en zo volwaardig mee te doen in onze maatschappij.

Zelfredzaamheid versterken

Het Onderwijskansenbeleid raakt veel van de ambities, doelstellingen en resultaten van andere beleidsvelden binnen het brede sociale domein. Wij werken vanuit het sociaal domein allemaal aan het versterken van de zelfredzaamheid van onze inwoners.

Ambities sociaal domein

Dit beleidsplan Onderwijskansen beschrijft ons beleid voor de periode 2020 – 2023. Hierbij houden we rekening met de wettelijke kaders van het onderwijs- en educatiebeleid. De leidende principes uit onze Beleidsvisie Sociaal Domein 2020-2023 richtinggevend. Zo benaderen we een vraagstuk integraal, want onze inwoner staat centraal. Niet alleen kijken we naar de onderwijsprestaties van een kind, we kijken ook naar bijvoorbeeld de thuisomgeving. We geven in dit plan op welke wijze we bijdragen aan de ambities uit de in 2020 vastgestelde Beleidsvisie Sociaal Domein 2020-2023.

Samen met partners

Het beleid van 2015-2019 is ons vertrekpunt. We bieden kinderen, jongeren en volwassenen in alle kernen en wijken van de gemeente Zevenaar gelijke kansen om hun talenten te ontwikkelen. In een uitvoeringsagenda werken wij dit in samenspraak met onze netwerkpartners – van bijvoorbeeld opvang tot onderwijs, van jongerenwerk tot het regionaal bureau leerplicht – uit tot concrete acties.

Bij het schrijven van het beleidsplan Onderwijskansen zijn onze netwerkpartners geraadpleegd. Vanwege de Coronamaatregelen hebben we een concept van het beleidsplan met een brede vertegenwoordiging van betrokken partners besproken in een digitale bijeenkomst. Hierbij waren contactpersonen van de bibliotheek, kinderopvang, basis- en voortgezet onderwijs en jeugdgezondheidszorg aanwezig. Opmerkingen en aanvullingen uit deze bijeenkomst zijn verwerkt in dit plan.

Het beleidsplan is vervolgens aan de werkgroep voor- en vroegschoolse educatie (VVE) voorgelegd. Deze werkgroep heeft met instemming kennisgenomen van het beleidsplan. Op 11 juni 2020 legden we het beleidsplan voor advies voor aan de partners in het overleg van de Lokaal Educatieve Agenda (LEA). De partners zijn in dit overleg akkoord gegaan met het plan.

Leeswijzer

In dit beleidsplan leest u eerst meer over de landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen van het onderwijskansenbeleid. In het tweede hoofdstuk zijn de visie en ambities opgenomen voor de beleidsperiode 2020 – 2023. De ambities zijn uitgewerkt in concrete meetbare doelstellingen.

Overzicht van afkortingen

IHP	Integraal huisvestingsplan
JGZ	Jeugdgezondheidszorg (onderdeel Veiligheids-en Gezondheidsregio Gelderland-Midden)
LEA	Lokaal Educatieve Agenda
NT1	Nederlands als eerste taal (onderwijs voor inwoners die moeite hebben met lezen en schrijven)
NT2	Nederlands als tweede taal
OAB	Onderwijsachterstandenbeleid
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
RBL	Regionaal Bureau Leerlingzaken
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie
ROC	Regionaal Opleidingscentrum
Ve	Voorschoolse educatie
VSV	Voortijdig school verlaten
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning

1. Wettelijke context en ontwikkelingen

Onze inwoners kansen bieden om hun talenten te ontwikkelen, daar staan wij voor als gemeente Zevenaar. Hierbij werken wij samen met onze netwerkpartners, waaronder bijvoorbeeld het basisonderwijs, de bibliotheek, de kinderopvang, het Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL) en het jongerenwerk. Landelijke wetgeving verplicht ons een aantal onderdelen in het beleid op te nemen. Hierbij kijken we niet alleen naar de wetgeving rondom het onderwijsachterstandenbeleid voor kinderen. Ook andere wetgeving en landelijke ontwikkelingen zijn van invloed op het lokale beleid. Hieronder zijn de belangrijkste (wettelijke) ontwikkelingen vanuit de verschillende invalshoeken geschetst.

Transformatie sociaal domein: doorontwikkelen met de focus op preventie

De vorige beleidsperiode (2015 - 2019) werd gekenmerkt door de decentralisaties van de wettelijke taken van jeugdzorg, Wmo en passend onderwijs. Zoals bij andere gemeenten is onze aandacht en tijd de afgelopen jaren uitgegaan naar het goed organiseren van deze nieuwe taken. Preventie van (zwaardere) problemen is van belang en integraal kijken naar de (ondersteuningsvragen van de) inwoner zijn leidend. De versterking van de toegang tot maatschappelijke ondersteuning en (jeugd)hulp voor de inwoners is hierbij belangrijk. We zien in onze gemeente dat het belangrijk is om de toegang tot hulp vanuit het onderwijs te versterken. Dit kan hulp voor het kind of het gezin zijn.

Onderwijsachterstandenbeleid: Meer middelen voor onze leerlingen in dorp en wijk

Op het gebied van onderwijsachterstandenbeleid zijn er in 2019 landelijk een aantal wijzigingen doorgevoerd. We ontvangen van het rijk al een aantal jaren een doeluitkering. De criteria voor het verdelen van middelen voor onderwijsachterstandsbestrijding zijn sinds vorig jaar (2019) aangepast. Naast opleidingsniveau van ouders zijn ook land van herkomst van de moeder, verblijfsduur van de moeder in Nederland en het aantal huishoudens in schuldsanering als indicatoren opgenomen voor het verdelen van de Rijksmiddelen voor onderwijsachterstandenbeleid (OAB).

Rijksbijdrage

Voor bijna alle gemeenten geldt dat de rijksbijdrage in deze beleidsperiode hoger is dan in 2015-2019. Dit betekent voor ons een stijging van de Rijksbijdrage van een bedrag van € 256.000 in 2018 oplopend naar een bedrag van € 902.663 in 2020¹. Onze wettelijke taak is het realiseren van voldoende aanbod en een goed gespreid aanbod aan voorschoolse educatie specifiek voor onze doelgroeppeuters. Verplicht is verder om de kwaliteit van de voorschoolse educatie te vergroten voor deze peuters. De verhoogde rijksmiddelen zijn bedoeld om een uitbreiding van het aantal uren voorschoolse educatie te financieren, van gemiddeld 10 uur per week naar gemiddeld 16 uur per week.

De rijksmiddelen zijn verder bedoeld voor het bestrijden van onderwijsachterstanden voor leerlingen in het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs, specifiek voor het verbeteren van de beheersing van de Nederlandse taal. Het onderwijs is verantwoordelijk voor het onderwijs in spreken, lezen en schrijven. Voor de doelgroepkinderen zijn meestal extra initiatieven nodig. Denk aan extra onderwijs voor anderstalige leerlingen of extra onderwijs buiten schooltijd. Verder zijn de middelen bedoeld om de samenwerking tussen organisaties te stimuleren. Dit om de doorlopende

¹ De bijdrage wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld. In september van het lopende jaar ontvangen wij de definitieve beschikking van het Rijk. De verwachting is dat dit bedrag nog licht kan groeien in 2021 en 2022.

leerlijn te versterken. En tenslotte zijn de middelen bedoeld om een betere integratie van leerlingen met een sociaal-economische achterstand te bevorderen.

In onze gemeente hebben we nog een taak om meer doelgroeppeuters te laten deelnemen aan de voorschoolse educatie. Want nu bereiken we nog een te laag percentage van deze groep, 65% van de doelgroeppeuters doet mee aan voorschoolse educatie. Het landelijk gemiddelde is een deelname van 85%. We zijn vanaf 1 januari 2022 verplicht meer middelen vrij te maken voor het aanstellen van een HBO-geschoolde beroepskracht op elk kindcentrum waar voorschoolse educatie wordt gegeven. De komende periode gaan we in overleg met de voorschoolse organisaties over tot inzet van deze beroepskracht. Deze VVE-medewerker is de spil in het bewaken van de kwaliteit van de educatie en begeleiding van de peuters. De rol en de kracht van de ouder(s) of verzorger(s) krijgt in landelijk beleid de volle aandacht. Zij zijn eerst verantwoordelijk en kennen hun eigen kind het beste. Van hen wordt gevraagd hun kind te helpen bij de (educatieve) ontwikkeling en dit gaat niet altijd vanzelf. In ons lokale beleid komt de ondersteuning van de ouders terug.

Met het basisonderwijs willen we in overleg gaan om onderwijsachterstanden verder te verminderen. Hierbij denken we aan het continueren van extra taalonderwijs voor anderstalige leerlingen en versterking van het onderwijs in groep 3 en 4 van de basisschool. We kijken verder naar goede voorbeelden in het land van verlengde schooldagen. We willen hierbij conform de beleidsvisie Sociaal Domein aansluiten bij wat er al gebeurt in de wijk of het dorp (de netwerksamenleving). Niet alle basisscholen hebben te maken met veel gewichtenleerlingen, een maatwerkaanpak is belangrijk bij het voorkomen en verminderen van onderwijsachterstanden. Ook hierbij kijken we naar de onderwijsachterstanden die bij de doelgroep zijn ontstaan door minder onderwijstijd op school vanwege de Coronamaatregelen.

Passend onderwijs: Versterken samenwerking onderwijs en jeugdhulp dichtbij

In 2014 is de Wet Passend Onderwijs landelijk ingevoerd. Hiermee heeft het rijk het doel om meer leerlingen binnen het reguliere basisonderwijs te houden en de verwijzing naar speciaal onderwijs te verminderen. Samenwerkingsverbanden van scholen ontvangen middelen voor extra onderwijs in de klas voor kinderen met leermoeilijkheden en gedragsproblematiek. Aansluiting met de jeugdzorg is belangrijk, omdat bijvoorbeeld een kind met een lichte vorm van autisme met extra begeleiding wellicht op een reguliere basisschool kan blijven. Landelijk laat onderzoek zien dat onderwijs en gemeente elkaar steeds meer vinden om de aansluiting van passend onderwijs op de jeugdhulp goed te organiseren². In onze gemeente zien we hetzelfde positieve beeld. In de gemeente Zevenaar gaan we samen met de regio en het samenwerkingsverband passend onderwijs mogelijkheden onderzoeken voor een betere aansluiting tussen onderwijs en jeugdzorg. Een goede samenhang met de inzet vanuit het onderwijsachterstandenbeleid is aandachtspunt. Meer informatie over ons lokale beleid rondom jeugdzorg is opgenomen in het beleidsplan Jeugdwet, Wmo en Participatie 2020-2023.

Ontwikkelingen voortijdig schoolverlaten: eerdere uitvallers terug naar school of werk

Gemeenten zijn wettelijk verplicht toe te zien op de leerplicht voor kinderen van 5 tot 16 jaar, de kwalificatieplicht voor jongeren van 16 tot 18 jaar en het voortijdig schoolverlaten voor onze jeugd tot 23 jaar te verminderen. Om onderwijsachterstanden te voorkomen is het belangrijk om schooluitval zoveel mogelijk tegen te gaan. De gemeente Zevenaar werkt met de andere regiogemeenten samen om schooluitval in de regio tegen te gaan.

² Oberon (2018) *Uitkomsten landelijk onderzoek aansluiting onderwijs-jeugdhulp*. Oberon, Utrecht. Zie <https://www.oberon.eu/ons-portfolio/item/uitkomsten-landelijk-onderzoek-aansluiting-onderwijs-jeugdhulp-2018.html>

Hiervoor is een Modulaire Gemeenschappelijke Regeling. De uitvoering van de taken is belegd bij het Regionaal Bureau Leerlingzaken Midden-Gelre³.

Regionaal wordt nu gewerkt aan een nieuwe meerjarige aanpak voortijdig schoolverlaters (vsv)⁴, waarvoor deze zomer bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) de vierjaarlijkse subsidie moet worden aangevraagd. Naast inzet om het aantal nieuwe uitvallers te beperken, vraagt OCW ook om hernieuwde inzet om eerdere uitvallers terug te leiden naar werk of opleiding, en daarvoor streefcijfers te formuleren. Ook zijn de wettelijke RMC-taken in 2019 uitgebreid met de monitoring van jongeren tot 23 jaar die uitstromen uit het praktijkonderwijs en vso en voor hen een sluitend vangnet te bieden. Beide uitbreidingen vragen om aanvullende preventieve inzet, zonder dat er extra rijksmiddelen beschikbaar komen. Mede daarom ligt het voor de hand om binnen de gemeente goed te verbinden en te ontschotten vanuit de taakvelden (jeugd)zorg, Wmo (dagbesteding) en werk en inkomen.

Afgelopen beleidsperiode was het doel het aandeel jongeren van 12 tot 23 jaar dat voortijdig de school verlaat (vsv) zonder een startkwalificatie, te verlagen tot onder het landelijke gemiddelde. De afgelopen vier jaar is dit aantal in de gemeente Zevenaar opgelopen van 1,5% naar 1,9%. Deze toename is een landelijke en regionale trend.

Onderwijshuisvesting: bij nieuwbouw kansen pakken

In het recent vastgestelde Integraal Huisvestingsplan 2020-2036 zijn de visie en acties omtrent onderwijshuisvesting voor de komende periode vastgelegd. In het plan is aandacht voor het onderwijskansenbeleid vanuit het thema ontwikkelen van integrale kindcentra. Een Integraal Kindcentrum (IKC) is een gebouw waarin de voorschoolse opvang, de basisschool en zo mogelijk ook de buitenschoolse opvang gehuisvest zijn. Doel is om de doorgaande leerlijn voor kinderen te versterken. Actueel is de doorgaande lijn door te trekken naar 16 of 18 jaar. Dit past geheel in de visie van voorliggend onderwijskansenplan. Gevolgen voor huisvesting en financiering leggen wij apart voor.

Schoolveiligheid: Problemen voor zijn in het voortgezet onderwijs

Sinds 2015 zijn scholen verplicht werk te maken van schoolveiligheid en de vorderingen hierop te monitoren. Samenwerking is noodzakelijk om de problemen rondom alcohol, drugs en online veiligheid in het voortgezet onderwijs het hoofd te bieden. Het creëren van een veilige fysieke en sociale leeromgeving is een belangrijke voorwaarde voor het ontplooiën van talenten en het verminderen van onderwijsachterstanden. We hebben een netwerksamenwerking opgezet tussen gemeente, Liemers College, jongerenwerk en de politie. Resultaat daarvan is een door alle partijen ondertekend convenant en een Samenwerkingsagenda Schoolveiligheid Voortgezet Onderwijs. In samenwerking met lokale maatschappelijke netwerkpartners wordt een gezamenlijk veiligheidsbeleid opgezet, waarbij preventie en voorlichting centraal staan.

Volwasseneneducatie: basisvaardigheden ook voor taalrijke omgeving jeugd

Gemeenten zijn wettelijk verantwoordelijk voor het aanbieden van opleidingen voor volwasseneneducatie. Het gaat om cursussen voor inwoners die moeite hebben met lezen, schrijven en/of rekenen. We bieden een aanbod voor inwoners met een andere moedertaal dan het Nederlands en we bieden cursussen voor inwoners die het lezen en schrijven eerder niet goed leerden. Landelijk beleid is verder dat we samen met de regiogemeenten een regionaal educatieplan voor meerdere jaren opstellen. De grootste regiogemeenten ontvangen de rijksmiddelen voor de hele regio. In onze regio is gemeente Arnhem de regio- of contactgemeente. Samen met onze

³ Dit is een module van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling sociaal domein Centraal Gelderland (MGR SDCG).

⁴ De regio betreft hier de gemeenten die participeren in RBL Midden-Gelre en de RMC-regio Arnhem en omgeving.

Liemerse partners, zoals het ROC, de netwerkpartners van het Taalhuis en de omliggende gemeenten, hebben wij ook in de vorige beleidsperiode ingezet op het ontwikkelen van basisvaardigheden van onze inwoners. Een nieuw plan voor volwasseneneducatie voor 2021-2024 is in voorbereiding. Uit onderzoek blijkt dat een taalrijke leefomgeving bijdraagt aan het voorkomen van onderwijsachterstanden op latere leeftijd⁵. Door volwassenen te ondersteunen, dragen wij ook bij aan een taalrijke leefomgeving voor onze kinderen.

Dit blijft ook voor de komende periode een uitdaging. De corona crisis heeft bijvoorbeeld laten zien dat het nodig is de digitale vaardigheden van onze inwoners te vergroten – niet al onze inwoners zijn even vaardig om online te leren of contact te leggen⁶. Het aantal volwassenen met een laag opleidingsniveau en het percentage laaggeletterden is in onze gemeente relatief hoog vergeleken met de regio. Uit onderzoek blijkt namelijk dat het aandeel van de beroepsbevolking in Zevenaar met een laag opleidingsniveau is 182 per 1000 inwoners (provinciaal gemiddelde is 157 per 1000 inwoners). Het percentage laaggeletterden is 10% in Zevenaar en 7% in de regio Midden-Gelderland.

⁵ Zie bijvoorbeeld Hart, B., & Risley, T. (1995). Meaningful differences in the everyday experiences of young American children. Baltimore: Paul H. Brookes en Hart, B., & Risley, T. (2003). The early catastrophe. The 30-million-word gap by age 3. American Educator, 27, 1, 4-9.

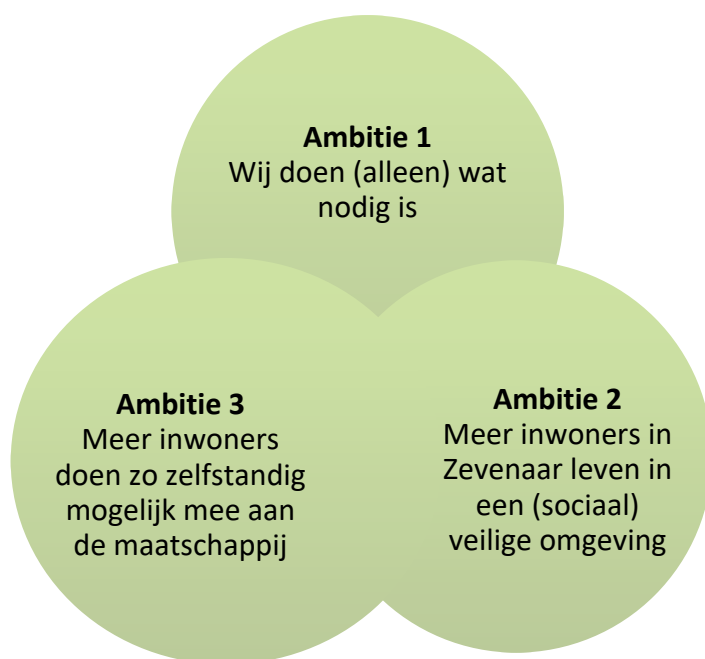
⁶ Er zijn ook inwoners die niet beschikken over de middelen om zelf toegang te hebben tot de digitale wereld.

2. Gemeentelijke visie en ambities

Op 29 januari 2020 is de 'Beleidsvisie Sociaal Domein 2020-2023' vastgesteld door de gemeenteraad. De Beleidsvisie Sociaal Domein is voor de gemeente Zevenaar als een paraplu voor alle beleidsplannen binnen het Sociaal Domein.

De in de Beleidsvisie Sociaal Domein geformuleerde ambities en leidende principes zijn ook voor het Onderwijskansenbeleid van toepassing.

Het gaat om de volgende ambities:

In bijlage 4 kunt u de leidende principes vinden uit de beleidsvisie Sociaal Domein.

2.1 Visie onderwijskansenbeleid Zevenaar

De hieronder geformuleerde visie, ambities en doelstellingen zijn tot stand gekomen op basis van de leidende principes en ambities uit de Beleidsvisie Sociaal Domein 2020-2023.

In een uitvoeringsagenda werken wij de doelstellingen in samenspraak met onze netwerkpartners verder uit tot concrete acties. Als gemeente houden wij de regie op het ontwikkelen en volgen van de uitvoeringsagenda.

Met het Onderwijskansenbeleid ondersteunen wij kinderen, jongeren en volwassenen. Dit doen wij vanuit de visie:

De gemeente Zevenaar werkt samen met haar partners⁷ aan het creëren van kansen voor kinderen, jongeren en volwassenen zodat zij – binnen hun eigen mogelijkheden en ongeacht de omgeving waarin zij opgroeien of leven – hun talenten optimaal kunnen ontwikkelen. Het is voor henzelf en voor de samenleving van groot belang dat zij gelijke kansen hebben om hun capaciteiten optimaal te benutten.

We investeren daarom in een voorspoedige schoolloopbaan van kinderen, vanaf de voorschoolse periode tot en met de overgang van school naar werk. We bieden kinderen en hun ouders – waar nodig – extra hulp en ondersteuning en zetten in op het voorkomen en verminderen van uitval uit school en van (taal)achterstanden bij kinderen, jongeren en volwassenen.

2.2 Ambities

Voor de beleidsperiode 2020-2023 hebben we drie ambities geformuleerd als nadere uitwerking van de ambities van de Beleidsvisie van de gemeente Zevenaar. Deze zijn hieronder uitgewerkt. Naast deze ambities hebben wij ook een randvoorwaarde geformuleerd voor het effectief uitvoeren van het Onderwijskansenbeleid. Alles is getoetst aan de Beleidsvisie Sociaal Domein en past binnen de visie en koers die daar zijn beschreven.

1. We doen (alleen) wat nodig is

“We doen (alleen) wat nodig is” is een van de ambities voor het sociaal domein. Dit betekent dat wij garant staan voor het volgen van de wet en het faciliteren van wat wettelijk nodig is. Soms maken we keuzes om iets niet (meer) te doen of om juist iets nieuws op te pakken als hier bijvoorbeeld een preventieve werking vanuit gaat.

Dit betekent allereerst dat wij met onze netwerkpartners werken aan de uitvoering van de wettelijke taken op het terrein van voor- en voerschoolse educatie. We werken mee aan plannen om de Nederlandse taal te bevorderen en stimuleren de samenwerking tussen organisaties om onderwijsachterstanden te verminderen. Ook hier geldt uiteraard dat we binnen het beschikbare budget doen wat nodig is om onderwijsachterstanden te voorkomen bij onze jeugd. Uit onderzoek is gebleken dat investeren in preventie, in het voorkomen van onderwijsachterstanden, loont. Zo blijkt dat de ontwikkelings- en leermogelijkheden in de (zeer) vroege leeftijdsfase groot zijn en dat interventies in deze periode het meeste rendement genereren⁸.

Niet alleen investeringen op jonge leeftijd leveren rendement op. Als jongeren een diploma halen, vergroot dat hun arbeidsmarktkansen en vermindert crimineel gedrag⁹. Een ander onderzoek toont aan dat taalonderwijs voor volwassenen, als onderdeel van de aanpak van laaggeletterdheid, een positief effect oplevert, niet alleen op het terrein van lezen en schrijven, maar op het gebied van gezondheid en hogere arbeidsproductiviteit¹⁰.

⁷ Onze partners in het Onderwijskansenbeleid zijn lokale en regionale organisaties in de kinderopvang, het basis-, voortgezet en middelbaar onderwijs, de bibliotheek, het ROC, politie, jongerenwerk, bureau Halt, het RBL en de jeugdgezondheidszorg.

⁸ Zie bijvoorbeeld in deze publicatie diverse voorbeelden over het rendement van voorschoolse educatie, van 1:3 tot zelfs 1:12 op latere leeftijd: https://www.pactvoorkindcentra.nl/images/pdf/190326_Wat_we_weten.pdf

⁹ CPB (2019) *Experimenting with dropout prevention policies*. CPB Discussion Paper 400

¹⁰ Zie <https://www.cinop.nl/wp-content/uploads/2019/05/samenwerken-aan-taal.pdf>

Voor onze ambitie “We doen (alleen) wat nodig is” werken we in de periode 2020-2023 met onze partners aan de volgende doelstellingen:

1. *De gemiddelde taalontwikkeling is bij de doelgroepkleuters eind groep 2 daadwerkelijk met minimaal 10% verbeterd.*

Als gemeente zijn wij verantwoordelijk voor het aanbod in de voorschoolse periode – in de leeftijd van 2 tot 4 jaar, waar peuters in een taalrijke omgeving hun vaardigheden ontwikkelen. Naast specifieke aandacht voor taalontwikkeling werken de kinderopvangpartners in de voorschoolse educatie en scholen in de vroegschoolse educatie (4 tot 6 jaar) ook aan het verminderen en voorkomen van achterstanden op andere gebieden, zoals (ontluikend) rekenen en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Deze doelstelling is een resultaatafspraken die wij in 2018 met onze onderwijs- en opvangpartners hebben opgesteld en vastgelegd in het convenant Resultaatafspraken in het kader van het onderwijsachterstandenbeleid (Wet op het Primair Onderwijs artikel 167). In eerste instantie richten wij ons op het meten van de doelstellingen op taal. De afspraken uit het convenant blijven wij deze beleidsperiode uitvoeren om de ontwikkeling van peuters en kleuters te stimuleren en dit te volgen.

2. *In 2021 hebben we de omvang en type van aanvullende zorgvragen bij peuters (en gezin) in beeld.*

Er zijn peuters (2 tot 4 jaar) in Zevenaar die naast een mogelijke taalachterstand ook op andere vlakken ondersteuning nodig hebben. Of peuters voor wie voorschoolse educatie (vooral gericht op het verminderen van de taalachterstand) niet de juiste ondersteuning is. In 2021 brengen wij samen met onze partners de vraagstukken in kaart. Net als de omvang van de groep peuters die een aanvullende zorg- of ondersteuningsvraag heeft. Voor deze groep zorgen wij dat voor alle partners en de ouders duidelijk is welke ondersteuningsmogelijkheden er zijn.

3. *Scholen, samenwerkingsverbanden en leerplicht blijven effectief samenwerken om het aantal leerlingen dat langdurig van school verzuimt te verminderen tot onder het landelijk gemiddelde.*

Het aantal jongeren dat niet op een school is ingeschreven (absoluut verzuim) ligt nu lager dan landelijk (0,9 per 1000 leerplichtigen in Zevenaar tegen 1,9 landelijk). Het aantal jongeren dat langer dan vier weken verzuimt (langdurig relatief verzuim) is gelijk aan het landelijk gemiddelde (23 van de 1000 leerlingen). Het lage absoluut verzuim houden we vast en we streven naar een verlaging van het langdurig relatief verzuim. De trends, ontwikkelingen en aanpak bespreken wij gezamenlijk als onderdeel van onze lokale en regionale afspraken.

4. *Het percentage voortijdig schoolverlaters blijft in de beleidsperiode 2020 – 2023 onder het landelijk gemiddelde (2,1%).*

In schooljaar 2018-2019 verliet 1,9% van onze leerlingen voortijdig het onderwijs (voorlopige cijfers). Dit ligt onder het landelijk gemiddelde (2,1%). Door onder andere de corona crisis kan dit percentage oplopen. Daarom stellen wij ons als doel dat het percentage vsv'ers in de gemeente Zevenaar onder het landelijk gemiddelde blijft. De acties die nodig zijn om het percentage vsv'ers te laten dalen, ontwikkelen wij samen met onze lokale en regionale partners en nemen wij op in de uitvoeringsagenda.

5. *Voor alle oud-vsv'ers en jongeren in kwetsbare positie tot 23 jaar zijn er passende trajecten voor de toeleiding naar werk of zelfstandigheid.*

Het is onze wettelijke taak om zowel jongeren die de school al eerder hebben verlaten zonder diploma (oud-vsv-ers) en de jongeren in een kwetsbare positie naar werk of zelfstandigheid toe te leiden¹¹. Wij sluiten hierbij aan bij de regionale afspraken die gemaakt worden. Dit gebeurt in samenhang met de uitvoering Participatiewet en Wmo/dagbesteding. Waar de regionale afspraken leiden tot concrete acties voor de gemeente Zevenaar nemen wij deze op in de uitvoeringsagenda.

6. *Het aantal meldingen over een onveilige school(omgeving) daalt deze beleidsperiode.*

Door een netwerksamenwerking met betrokken partners (politie, bureau Halt, jongerenwerk, Meldpunt Discriminatie en Pesten en leerplicht) voeren we in de gemeente een herkenbaar veiligheidsbeleid op de scholen. Met het Liemers College, Caleidosz (jongerenwerk), Sante (schoolmaatschappelijk werk) en de politie hebben we een Samenwerkingsagenda Schoolveiligheid Veilig en Zorgzaam Schoolklimaat opgesteld. Hierin zijn afspraken gemaakt over ieders verantwoordelijkheid en de initiatieven die we gezamenlijk op willen zetten. Met een evaluatie dit najaar bezien we of we de samenwerking voortzetten en eventueel moeten aanpassen.

2. Gelijke onderwijskansen voor onze (jonge) inwoners van Zevenaar

Alle inwoners in onze gemeente krijgen gelijke kansen om hun eigen potentie te ontwikkelen ongeacht herkomst of omgeving. Dit sluit aan bij de ambitie 'Meer inwoners doen zo zelfstandig mogelijk mee aan de maatschappij', uit de Beleidsvisie op het Sociaal Domein. En dit betekent:

"Alle inwoners van Zevenaar hebben unieke kwaliteiten en capaciteiten. Wij willen waar nodig en mogelijk inwoners helpen zelfstandig mee te doen aan de maatschappij. Wij faciliteren daar waar wij kunnen, maar vertellen inwoners en organisaties ook dat wij sommige dingen niet oppakken omdat zij daar zelf toe in staat zijn."

Dit betekent voor de ambitie gelijke onderwijskansen dat wij waar nodig en mogelijk onze (jonge) inwoners helpen met extra onderwijsondersteuning. Om onze inwoners goed te helpen is het belangrijk dat zij en doorverwijzers weten welke mogelijkheden er zijn in de wijk, het dorp en de gemeente. Zeker voor onze meer kwetsbare inwoners is het begeleiden naar passende ondersteuning van groot belang.

Verder hebben we aandacht voor een doorgaande en succesvolle schoolloopbaan voor onze kinderen en leerlingen. Uit onderzoek blijkt dat ook de overgang van het basis- naar voortgezet onderwijs kan leiden tot uitval of afstroom, waarbij vooral kinderen met een kwetsbare thuissituatie dreigen uit te vallen. Om dit te voorkomen, zijn er in heel Nederland diverse 10-14 scholen gestart, juist om deze overgang van het basis- naar voortgezet onderwijs te versoepelen. Ook in onze gemeente ambiëren onderwijspartners een integraal aanbod, van 0 tot 16 jaar. Onze rol in dit voorbeeld is naast het samenbrengen van partners, ook faciliterend. We denken en werken aan passende onderwijshuisvesting voor dergelijke ontwikkelingen.

¹¹ Voor oud-vsv'ers is de wettelijke taak monitoren en begeleiden. Voor jongeren in een kwetsbare positie is de wettelijke taak beperkt tot monitoren. Ingrado, de brancheorganisatie voor leerplicht en RMC, stelt "als RMC-regio's hebben we samen met partners de verantwoordelijkheid om een sluitend vangnet te bieden voor jongeren in een kwetsbare positie met als doel maatschappelijk uitval te voorkomen. Dat doen we met onze partners in de regio: scholen, werk & inkomen, wijk- en jeugdteams. Deze partijen hebben allen een eigen rol om maatschappelijke uitval van jongeren te voorkomen."

Deze ambitie van onderwijskansen voor inwoners van Zevenaar is uitgewerkt in de volgende doelstellingen voor de beleidsperiode 2020-2023:

1. Deelname van peuters aan een voorschoolse voorziening stijgt naar minimaal 80% in 2023.

In 2019 voerde landelijk onderzoeksbureau Sardes een bereikmeting uit. Deze meting, als het ware een nulmeting, toont aan dat het bereik van voorschoolse voorzieningen¹² lager is dan het landelijk gemiddeld (70% versus 86%). Wij zijn verantwoordelijk voor het stimuleren van deelname aan de peuteropvang voor peuters van ouders zonder recht op kinderopvangtoeslag en aan de voorschoolse educatie voor peuters met een risico op een onderwijsachterstand (zie doelstelling 3). Om goed vinger aan de pols te houden en zorg te dragen dat zo veel mogelijk peuters uit Zevenaar een voorschoolse voorziening bezoeken, blijven wij de komende beleidsperiode dit bereik goed volgen met een jaarlijkse meting en werken wij met onze kinderopvangpartners aan het verhogen van het bereik.

2. Minimaal 85% van de peuters met een vve-indicatie¹³ neemt in 2023 deel aan vve-aanbod.

Uit het hierboven genoemde onderzoek van Sardes blijkt dat slechts 65% van onze peuters met een (risico op een) onderwijsachterstand gebruik maakt van de voorschoolse educatie ondanks de inspanningen van alle partners in het voorschoolse veld. Dit ligt beneden het landelijke gemiddelde (85%). Participatie van deze groep peuters aan de voorschoolse educatie kan onderwijsachterstanden op een latere leeftijd voorkomen. Wij gaan daarom in overleg met de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) en de vve-aanbieders de toeleiding aan het vve-aanbod verbeteren

3. Een ruime meerderheid van de onderwijskansennetwerkpartners van Zevenaar kent het ondersteuningsaanbod voor jonge kinderen, jongeren en volwassenen.

Van voorschoolse educatie en het Taalhuis tot ondersteuning op school en Boekstartcoach; wij bieden veel ondersteuningsmogelijkheden om onze inwoners gelijke kansen te bieden om hun potentie te ontwikkelen. Wij zien echter dat deze mogelijkheden niet altijd bekend zijn bij onze inwoners en samenwerkingspartners. We maken een duidelijk en helder overzicht van het aanbod samen met de betrokken partners. We bespreken ook met hen op welke wijze we het aanbod beter kenbaar kunnen maken bij de partners en inwoners. De pilot taal/ouderbetrokkenheid uit 2018 en 2019. In 2022 meten wij de bekendheid onder de netwerkpartners via een nog te ontwikkelen peiling. Hierbij maken we zoveel mogelijk gebruik van bestaande onderzoeken

Daarnaast gaan wij ook de behoefte van inwoners aan ondersteuning op het gebied van onderwijskansen systematisch meten, met een eerste meting in 2022 die, waar mogelijk, aansluit bij het cliëntervaringsonderzoek zoals benoemd in het Beleidsplan Jeugdwet, Wmo en Participatiewet 2020 – 2023. Hierdoor kunnen wij met de door onze partners aangeboden ondersteuning ook nog beter aansluiten bij eventuele lokale (wijk- of kernspecifieke) behoeften binnen de gemeente.

4. De doorgaande lijn van 0 tot 16 jaar heeft in onze gemeente in 2023 verder vorm gekregen.

Een sterke doorgaande lijn geeft leerlingen meer kansen tot ontwikkeling. Wij ondersteunen onderwijs- en opvangpartners graag bij het zoeken naar integrale samenwerkingsvormen die een sterke doorgaande lijn tussen voorschool, primair onderwijs en voortgezet onderwijs mogelijk maken. Hierbij stimuleren we vernieuwende vormen van onderwijs, met als focus het vergroten van kansen om een diploma te behalen voor de arbeidsmarkt. Zo denken we aan het techniekonderwijs,

¹² Voorschoolse voorzieningen zijn kinderdagverblijven of peuteropvang met of zonder voorschoolse educatie.

¹³ Een vve-indicatie wordt afgegeven door de Jeugdgezondheidszorg en geeft aan dat er sprake is van een geconstateerde, dreigende ontwikkelingsachterstand.

de zorg en ict-onderwijs waarbij leerlingen leren programmeren. Klaar voor de toekomst! Onze mogelijkheden liggen bij onderwijshuisvesting, maar vooral in het faciliteren van kennisuitwisseling. Het streven is dat de doorgaande lijn van 0 tot 16 jaar inhoudelijk verder vorm heeft gekregen aan het eind van deze beleidsperiode.

5. *Wij hebben samen met onze onderwijspartners een duidelijk en gedeeld inzicht in de mogelijkheden rondom de aansluiting onderwijs en jeugdhulp (inzet middelen, voorzieningen).*

Het 'grijze' gebied – daar waar onderwijs en gemeente samen besluiten wie welk deel betaalt – is voor de netwerkpartners rondom onderwijs en jeugdhulp in 2021 duidelijk en er zijn basisafspraken over hoe er gewerkt wordt met casussen die in dit grijze gebied vallen. Wij nemen de regie om dit in kaart te brengen. Op basis van dit inzicht maken we samenwerkingsafspraken. Deze doelstelling hangt samen met de doelstellingen in het beleidsplan Jeugdwet, Wmo en Participatiewet 2020 - 2023.

6. *In 2023 is het percentage laaggeletterden gedaald met in ieder geval 1%.*

De gemeente Zevenaar kent 10% laaggeletterden, hoger dan het regionaal gemiddelde van 7%¹⁴. Wij dragen door het onderwijskansenbeleid bij aan het verminderen van dit percentage. Om volwassenen met een achterstand te ondersteunen, bieden wij passende ondersteuning op het gebied van basisvaardigheden. De aanpak van laaggeletterdheid stemmen we af met de regio. Voor Zevenaar kijken we waar er meer nodig is om de doelstelling te behalen. Zo hebben laaggeletterde volwassenen niet alleen moeite met het schrijven en lezen van de Nederlandse taal, maar ook met digitale vaardigheden. Wellicht moeten we hierin versterken met aanvullend aanbod. Hierbij zien wij ook een relatie met ouders van kinderen die deelnemen aan de voor-en vroegschoolse educatie. Ook zien wij een verband met inwoners die moeite hebben met financieel rondkomen. Moeite hebben met lezen van brieven en formulieren hangt vaak samen met financiële problemen.

¹⁴ Zie www.geletterdheidinzicht.nl

3. Randvoorwaarde: Sterke in- en externe samenwerking

In de Beleidsvisie Sociaal Domein 2020 – 2023 staan drie randvoorwaarden die bijdragen aan het monitoren- en bijsturen van beleid en uitvoering om de Plan-Do-Check-Act (PDCA)-cyclus te doorlopen. Deze randvoorwaarden gelden ook voor voorliggende notitie onderwijskansenbeleid. De toelichting bij de drie randvoorwaarden kunt u vinden in bijlage 4.

Wij realiseren ons voor het onderwijskansenbeleid dat goede in- en externe samenwerking cruciaal is om gelijke kansen te bieden voor onze inwoners. Het betreft een samenwerking met diverse partners op diverse niveaus.

Deze samenwerking heeft in het kader van onderwijskansen vaak andere vormen dan een reguliere opdrachtgever-opdrachtnemer relatie. Wij zijn soms regiehouder, in een andere situatie maken we afspraken op basis van partnerschap op inhoud.

Op de lange termijn vraagt het misschien ook het verder samensmelten of 'ontschotten' van domeinen of financiën, zoals bijvoorbeeld rondom passend onderwijs en jeugdhulp. Voor nu is afstemming en een integrale benadering onze focus. Daarom hebben wij in dit beleidsplan de randvoorwaarde 'sterke in- en externe samenwerking' opgenomen. We willen hier in de komende beleidsperiode zicht op houden. Dit doen we onder andere door de tevredenheid over de samenwerking te meten bij de betrokken partijen. In het Lokaal Educatieve Jeugdoverleg bespreken we op welke wijze we dit kunnen monitoren.

4. Financiën Onderwijskansenplan

Voor het onderwijsachterstandenbeleid ontvangen we een doeluitkering van het rijk. Voor de meeste gemeenten en ook onze gemeente is de doeluitkering van het rijk voor de periode 2019-2022 hoger dan in de vorige beleidsperiode (2014-2018).

We ontvangen sinds 2019 meer middelen van het rijk voor deze doelstellingen. Bij de berekening van de rijksbijdrage worden nu ook het aantal doelgroeppetters meegeteld. Voorheen was de basis alleen het aantal doelgroepkinderen in de basisschoolleeftijd. Daarnaast wordt ook gerekend met een hogere bijdrage per doelgroepkind dan in de vorige periode (2014-2018).

De doeluitkering is bedoeld voor:

- kwalitatief goed en voldoende aanbod voorschoolse educatie (WPO artikel 166) Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de vroegschoolse educatie. Zij ontvangen middelen van het rijk hiervoor.
- Gemeenten en schoolbesturen kunnen in samenwerking activiteiten organiseren om de beheersing van de Nederlandse taal te bevorderen, ook bij anderstalige leerlingen (WPO artikel 165)
- In overleg met schoolbesturen en kinderopvangpartners maken gemeenten afspraken over stimuleren deelname aan voorschoolse educatie, doorverwijzing en tegengaan segregatie

In 2018 bedroeg de doeluitkering voor ons gemeentelijk onderwijsachterstandsbeleid € 259.000, in 2019 is deze doeluitkering gestegen naar een bedrag van € 749.921. In 2020 ontvangen we een bedrag van € 902.663. Voor de jaren 2021 en 2022 ontvangen we onder voorbehoud¹⁵ ook jaarlijks een bedrag van 902.663.

Besteding van de middelen

De onderwijsachterstandenmiddelen worden nu met name besteed voor de wettelijk verplichte uitbreiding van het aantal dagdelen voor VVE (3^e en 4^e dagdeel), scholing voor de leidsters en VVE-programma's, het programma Boekenpret en de Zomerschool.

De uitbreiding van de onderwijsachterstandenmiddelen zijn in ieder geval bedoeld voor de HBO-geschoolde medewerker op elke VVE-locatie (wettelijk verplicht met ingang van 1 januari 2022), betere doorverwijzing naar VVE en een hoger bereik van het aantal kinderen naar VVE.

Naast (versterking van) bovenstaande initiatieven zijn de middelen bedoeld voor het behalen van de doelstellingen die in deze nota zijn geformuleerd.

In een uitvoeringsagenda geven we een nadere uitwerking van de besteding van de middelen.

¹⁵ Deze bedragen zijn onder voorbehoud, de bedragen kunnen wijzigen als gevolg van de veranderde situatie in onze gemeente.

Bijlagen

Bijlage 1 Wettelijke kaders

Onderwijsachterstandenbeleid

Het onderwijsachterstandenbeleid (OAB) wordt gekaderd door de eisen uit de wet op het Primair Onderwijs (WPO, artikelen 165 - 168), (aanpassingen op) en de Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB).

Belangrijkste kaders zijn:

- Gemeenten zijn verantwoordelijk voor kwalitatief goed en voldoende aanbod voorschoolse educatie (WPO artikel 166) Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de vroegschoolse educatie. Zij ontvangen middelen van het rijk hiervoor.
- Gemeenten en schoolbesturen kunnen in samenwerking activiteiten organiseren om de beheersing van de Nederlandse taal te bevorderen, ook bij anderstalige leerlingen (WPO artikel 165)
- In overleg met schoolbesturen en kinderopvangpartners maken gemeenten afspraken over stimuleren deelname aan voorschoolse educatie, doorverwijzing en tegengaan segregatie. (WPO artikel 167 en 167a)

De AMvBs geven de kaders voor het voorschoolse aanbod weer, zoals de professionaliteit van de beroepskrachten, het aantal beroepskrachten per peutergroep, de inzet van de hbo'er in de voorschoolse educatie.

Passend Onderwijs

Gemeenten zijn in het kader van passend onderwijs verantwoordelijk voor het afstemmen van het jeugdplan met het ondersteuningsplan van de scholen in hun regio. Scholen werken samen in regionale samenwerkingsverbanden om de ondersteuning voor leerlingen op elkaar af te stemmen. In het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) bespreken gemeenten en samenwerkingsverbanden het ondersteuningsplan en jeugdplan¹⁶. Het realiseren van de verbinding en de nadere invulling ervan wordt aan de partijen op lokaal en regionaal niveau overgelaten.

Leerplicht, voortijdig schoolverlaten / Regionale Meld- en Coördinatiefunctie

Gemeenten hebben een verantwoordelijkheid rondom verzuim en voortijdige uitstroom uit het onderwijs. In de Leerplichtwet (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0002628/2020-04-01>) zijn de taken rondom verzuim in de leerplichtige leeftijd opgenomen. Leerplichtambtenaren werken samen met het onderwijs om leerlingen te stimuleren (weer) naar school te gaan, beoordelen vrijstellingen en handhaven bij schoolverzuim.

Met ingang van 1 januari 2002 is de [Wet houdende regels inzake de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie Voortijdige Schoolverlaten](#) in werking getreden. In de wet is vastgelegd dat het bestrijden van voortijdig schoolverlaten een gezamenlijke taak is van de schoolbesturen en de gemeente. Bij voortijdig schoolverlaten is sprake van uitstroom uit school (bij jongeren tot 23 jaar)

¹⁶ Memorie van toelichting passend onderwijs: "Het is logisch dat er niet alleen afstemming plaatsvindt over het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband, maar dat er ook overleg plaatsvindt over de plannen die de gemeente heeft voor de (jeugd-)zorg, over de manieren waarop bijvoorbeeld zorgtoewijzing plaatsvindt voor een kind en het gezin en over de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt. Het ligt voor de hand om het overleg tussen onderwijs en gemeente via de lokale educatieve agenda te voeren".

zonder een startkwalificatie (zijnde een havo-, vwo- of mbo 2/3/4 diploma) Vanaf 1 januari 2002 zijn de schoolbesturen verplicht om voortijdig schoolverlaters te melden bij de gemeente. De wettelijke regeling over het voortijdige schoolverlaten is vastgelegd in de volgende onderwijswetten: Wet op het voortgezet onderwijs, Wet op de expertisecentra en de Wet Educatie en Beroepsonderwijs. Zie <https://wetten.overheid.nl/BWBR0013103/2013-07-04> voor alle wijzigingen.

Volwasseneneducatie

Het aanbieden van volwasseneneducatie is voor onze gemeente belegd binnen de regio Midden-Gelderland. Voor deze regio is Arnhem aangewezen als contactgemeente, wat inhoudt dat zij de taken regionaal coördineren, budgethouder zijn en namens de regio verantwoording afleggen aan het Rijk. Het toezicht hierop is 'doorgezet' naar het Portefeuillehoudersoverleg Onderwijs en de afspraken hiervoor zijn vastgelegd in een regionale samenwerkingsovereenkomst. De regio, en daarmee onze gemeente hebben hierbij te maken met een aantal wetten en kaders:

- Volwasseneneducatie wordt gekaderd door de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB, <https://wetten.overheid.nl/BWBR0007625/2020-04-01>). Deze wet vormt de wettelijke grond voor de uitvoering van volwasseneneducatie. De gemeente is hierbij, samen met de gehele regio, verantwoordelijk voor het aanbieden van voldoende en een kwalitatief goed aanbod van opleidingen voor inwoners van 18 jaar en ouder. Hieronder vallen analfabeten, laaggeletterden en vrijwillige inburgeraars.
- De subsidie non-formele educatie (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2018-27580.html>). Dit is een initiatief van de regio Midden-Gelderland, waarbij lokale initiatieven die de basisvaardigheden van laaggeletterden willen verbeteren een subsidie kunnen aanvragen. De gemeente moet de initiatieven met de subregio van een positief advies voorzien voor een aanvraag kan worden ingediend.

Onderwijshuisvesting

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor bekostiging van (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding van scholen. Het rijk stelt, via het gemeentefonds, middelen beschikbaar en heeft wettelijke regels gesteld voor de besluitvorming over onderwijshuisvesting en de financiering daarvan. Dit is opgenomen in de Wet op het Primair Onderwijs (artikel 91 en verder; <https://wetten.overheid.nl/BWBR0003420/2020-04-01>)

De wettelijke eisen die worden gesteld aan schoolgebouwen zijn vooral opgenomen in het Bouwbesluit, Arbowetgeving en onderwijswetten en daaruit voortvloeiende regelgeving. Daarnaast geldt voor multifunctionele accommodaties en brede scholen dat de Wet Kinderopvang en daaruit volgende wetgeving in beperkte mate eisen stelt aan ruimten voor kinderopvang.

Schoolveiligheid

Schoolveiligheid is primair de verantwoordelijkheid van de scholen. Scholen in het primair-, voortgezet- en speciaal onderwijs zijn verplicht zorg te dragen voor een veilige school.

Sinds augustus 2015 is de Wet Veiligheid op school (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2015-238.html>) van kracht die tot doel heeft pesten aan te pakken en de veiligheid voor leerlingen op school te vergroten. In onze gemeente hebben wij met schoolmaatschappelijk werk, jongerenwerk, politie en het voortgezet onderwijs een convenant opgesteld om de samenwerking rondom veiligheid op school vast te leggen.

Bijlage 2 Indicatoren Onderwijskansenbeleid

Jeugdigen die gebruik maken van jeugdhulp	Zevenaar	Landelijk
<i>Totaal aantal jeugdigen 0-18 jaar</i>	4.008	
<i>Jeugdigen met jeugdhulp</i>	11,8%	10%
<i>Jeugdhulp zonder verblijf</i>	11,4%	9,7%
<i>Jeugdhulp met verblijf</i>	1,5%	1,1%
<i>Jeugdbescherming</i>	1,3%	1,1%

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek 2019

Gebruik voorschoolse educatie	Zevenaar	Landelijk
<i>Totaal aantal peuters (2 – 4 jaar)</i>	793	
<i>Gebruik voorschoolse voorzieningen</i>	70%	89%
<i>Peuters die volgens de landelijke definitie tot de doelgroep behoren</i>	15%	15%
<i>Doelgroepeuters die gebruik maken van voorschoolse educatie</i>	65%	85%

Bron: Bereik voorschoolse voorzieningen in Zevenaar (Sardes 2019) Monitor bereik van voorschoolse voorzieningen 2019 Bureau Buitenhok (Ministerie VWS en VNG)

Doelgroep basisonderwijs	Zevenaar	Landelijk
<i>Totaal aantal basisschoolleerlingen (4-12 jaar)</i>	3245	
<i>Basisschoolleerlingen die volgens de landelijke definitie tot de doelgroep behoren</i>	13%	15%

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek dashboard Onderwijskansen 2019

Schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten	Zevenaar	Regio Arnhem Nijmegen	Landelijk
<i>Voortijdig schoolverlaters 2018/19</i>	1,86%	2.01%	2,1%
<i>Absoluut verzuim per 1000 leerplichtigen</i>	0,9		1,9
<i>Relatief verzuim per 1000 leerplichtigen</i>	23		23
<i>Thuiszitters</i>	6		4790

Bron: Dienst Uitvoering Onderwijs en Ingrado 2017/2018

Laaggeletterdheid	Zevenaar	Regionaal	Landelijk
<i>Percentage laaggeletterden</i>	10%	7%	12%

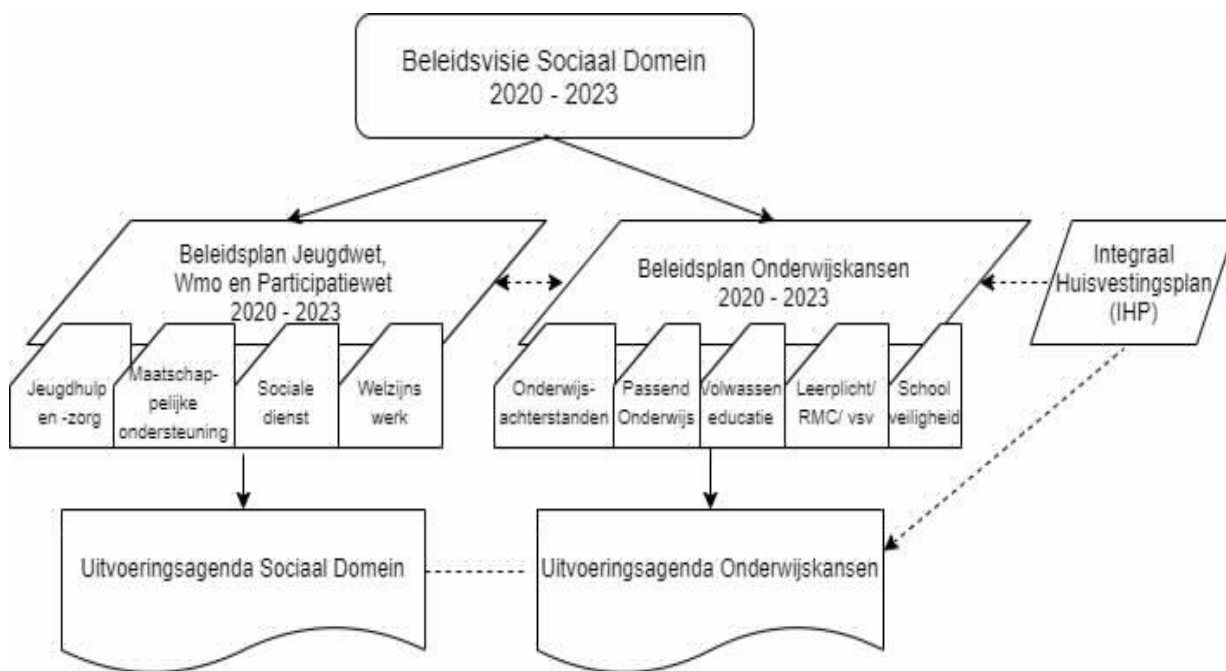
Bron: Geletterdheid inzicht (www.geletterdheidinzicht.nl)

Bijlage 3 Netwerkpartners Onderwijskansenbeleid

- Samenwerkingsverband Stichting Onderwijs op Maat, De Liemers (voor het primair onderwijs)
- Samenwerkingsverband De Liemers (voor het voortgezet onderwijs)
- Jeugdgezondheidszorg VGGM
- Welzijnsorganisatie Caleidoz
- LiemersNovum (primair onderwijs)
- Schoolbestuur Paulusschool Giesbeek
- Schoolbestuur De Overlaat Tolkamer
- SBO de Schilderspoort Zevenaar
- Humankind (kinderopvang)
- Zonnekinderen (kinderopvang)
- ELMO-kinderopvang (kinderopvang)
- Stichting Clematis (kinderopvang)
- Villa Pip (kinderopvang)
- Kinderopvang Boefie(s) (kinderopvang)
- Kunstwerk! Bibliotheek Liemers
- Het Taalhuis Zevenaar
- Regionaal Sociale Dienst de Liemers
- ROC Graafschap College
- Rijn IJssel Educatie
- Santé partners (schoolmaatschappelijk werk)
- Bureau Halt
- Meldpunt Discriminatie en Pesten (art1gelderlandmidden)
- Regionaal Bureau Leerlingzaken Midden-Gelre
- Liemers College (Quadraam - voortgezet onderwijs)

Bijlage 4 Leidende principes Beleidsvisie Sociaal Domein

De “Beleidsvisie Sociaal Domein 2020-2023” (Beleidsvisie Sociaal Domein) is voor de gemeente Zevenaar als een paraplu voor alle beleidsplannen binnen het sociaal domein. Onderstaand schematisch overzicht geeft de relatie tussen de Beleidsvisie en het Beleidsplan Onderwijskansen 2020 – 2023 weer.

Uit de Beleidsvisie Sociaal Domein volgen de volgende zeven leidende principes, die ook van toepassing zijn op het onderhavige Beleidsplan Onderwijskansen:

Naast deze leidende principes, staan drie randvoorwaarden die bijdragen aan het monitoren- en bijsturen van beleid en uitvoering. Zij vormen de leidraad om de Plan-Do-Check-Act (PDCA)-cyclus te doorlopen. Deze randvoorwaarden zijn:

- Financiële beheersbaarheid

Wij zijn kostenbewust en financieel in control. We richten onze organisatie zodanig in, dat we afwijkingen tijdig kunnen voorspellen en hierop anticiperen. Daar waar sprake is van een open einde regeling kunnen we afwijkingen verklaren.

- Inrichting opdrachtgever – opdrachtnemerschap

De rolverdeling tussen beleid en uitvoering binnen de gemeente en vanuit de gemeente naar externe partners is duidelijk. We weten wat we van elkaar verwachten en spreken elkaar daar ook op aan.

- Data gestuurd werken

We gebruiken waar mogelijk data om beleid en beleidsactiviteiten te bepalen en toetsen. We verantwoorden wanneer we geen gebruik van data (kunnen) maken. Al het beleid omvat concrete ambities en meetbare doelstellingen.